

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évesz évre	100 L.
6 hónapra	50 L.
3 hónapra	30 L.
Induló szám ára	2 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kladóhivatal:

Str. Baron L. Pop (volt Brassal-utca) 5. szám

Szövetkezetek a haladás szolgálatában.

A geryeszegi Hangya szövetkezet kulturestélye.

A szövetkezeti életben feltétlenül szükséges az ünnepélyek rendszeres bevezetése. Már a cél, az eszme magában is megköveteli, hogy órákat, napokat szenteljünk érte! Nem üzleti propagandára, nem is rideg ismeretterjesztésre gondolok, hanem a szövetkezeti eszme erejének és nagyságának tervszerű kifejlesztésére, olyan alkalmak és módok teremtésére, amelyek lehetővé teszik a szövetkezeti elveknek általános és egyéni szintű megismerését.

Nagy tévedés volna, ha ezeket az ünnepélyeket a mindenütt szokásos táncvigalmakkal azonosítanánk. Amíg a táncvigalmaknak — bármilyen célra is rendeztetnek ezek — magában véve erkölcsi értékük alig van, addig ezeknek az ünnepélyeknek a kereteit olyan formákkal kell betölteni, amelyek szíves, kedvessé, értékessé és tanulságossá teszik az ünnepi órákat. Sajnos, ma még másról, mint helyi ünnepekről, nem beszélhetünk, hiszen a hosszú háború és az ezt követő erkölcsi és gazdasági hanyatlás olyan próbára tették a szövetkezeteket, hogy keleti vagy országos ünnepek, kongresszusok alkalmaira nagyon kevés tudná érzékeny veszteség nélkül felküzdeni vezetőségét. Maradnak tehát — anélkül, hogy a már említett ünnepek későbbi rendszeresítéséről lemondanának,

— a helyi ünnepek. Ezeknek a tartása nem sok áldozatot kíván a szövetkezetektől, sőt gondos és körültekintő rendezés mellett még tetemes anyagi segítséget is hozhatnak. Ha évente 4 ilyen ünnepséget rendezne egy-egy szövetkezet, hiszem, hogy sok-sok földmivelő kivetkőzne maradiságából és sok új tapasztalat és rendszer oltódna be földmiveseink lelkületébe. Anyag az ismertetéshez bőven adódik. Lehetne például előadást tartani a külföldi szövetkezeti életről, a szövetkezés jelentőségéről, stb. A téli napokban igen kedves és rendkívül hatásos lenne a „Karácsonyfa-ünnepek“, vagy a „Farsangi mulatságok“ rendszeresítése, amikor is minden egyes szövetkezet anyagi erejéhez képest ajándékkal lepné meg a község szegényeit és árváit. A tél hónapokban főként gazdasági kérdések fejtegetése volna a legcélszerűbb. Ilyenkor a nemesített vetőmagvak, gazdasági gépek, műtrágya stb. ismertetése volna a legcélszerűbb. Ugyancsak tanulságos volna, ha a dán, német, holland, bolgár kiscgazdaságokat és kertészeteket, ezeknek miveltési módjait megmagyaráznák az e téren még — sajnos — tájékozatlan népünknek. Majdnem minden községben lakik olyan ember, aki kevés utánjárással képes lenne ilyen előadásoknak a tartására (gazd. in-

téz, tanító, gazd. akadémiai hallgató, stb.).

A földmivelő nép közül oly csekély százalék járhat még ma is politikai vagy szaklapot, hogy nem is lehet csodálkoznunk, ha gazdasági téren — kellő ismertető és bevezető eszközhiányában — annyira idegenkedik minden újítástól s olyan görcsösen ragaszkodik őseink földmiveltési és gazdálkodási módjához.

Ha ezeken az ünnepeken az ismeretterjesztés és a tervszerű felvilágosítás lesz a vezérgondolat, értéküket nem ronthatja le még az sem, ha táncvigalom fejezi be az előadást. Sőt ezáltal azt is elérhetjük, hogy olyan egyének is jelen legyenek, akik csupán előadásra aligha jöttek volna el. Így a felnőttek is s az ifjúság is megtalálná benne a magáét.

Az elmondottakból önként következik, hogy a geryeszegi Hangya szövetkezet kulturestélyéről szóló beszámolót, mint az első feckét, alábbiakban örömmel közöljük.

A geryeszegi Hangya szövetkezet fényesen sikerült kulturestélyt rendezett hushagyó kedden, amelynek tiszta jövedelmét a református templom orgonáalapja javára fordítják.

A műsor, mely igen ügyesen, rövid és vig darabokból volt összeválogatva, a következő számokból állott:

1. A légy. Monolog. Előadta: Szó

tyori József. 2. Ófensége szobája. Tréfa. Előadták: Papp Mária, Nagy József és Szabó Ferenc. 3. A szövetségi mozgalom története. Előadta: dr. gróf Teleki Domokos. 4. Az orr. Monolog. Előadta: Vajda János. 5. Az óriási jó ember. Tréfa egy felvonásban. Előadták: Papp Mária, Vajda Zsuzsi, Kiss György és Nagy József. 6. Szavalt gr. Teleki Margit. 7. A két süket. Vigjáték. Előadták: Gója Mária, Szotyori Lajos, Kiss György és Szabó Ferenc. 8. Bordal. Énekelte a négyzólamu férfi-dalkar. A szereplők mind megállották helyeiket, sőt a falusi műkedvelőktől látott átlagot néhányan messze fel' multák. Nagy József, Kiss György hivatásos színészek között is bátran felléphetnének, oly kitűnően játszották humoros szerepeiket. A „Nép-ház” nagyterme ez alkalommal szorongásig megtelt. Ott szorongott a geryeszegi gazdatársadalom apraja nagyja és ott láttuk a vidék intelligenciáját is. Ott voltak: A község földesura dr. gr. Teleki Domokos és családja mellett, aki a gazdatársadalom törekvéseit mindenkor bőkezűen támogatja, báró Apor, gróf Bissingen és gróf Zichy-családok, valamint Trutia György helybeli gör. keleti lelkész és Cse-me Ferenc ref. esperes, szövetségi elnök, aki a lelkipásztor apostoli munkáját a hívek gazdasági téren való boldogításával egészíti ki. Az estély sikerében legnagyobb érdeme Bitai Sándor ref. tanítónak van, aki a betanítás nehéz munkáját fáradhatatlanul végezte. A közönség hálás is volt neki a műsor után szünni nem akaró tapsal hívta a lámpák elé.

Dr. D. Béla.

A munkásbiztosítás újabb kiterjesztése A munkásbiztosítással kapcsolatban most újabb teherről esik szó, mely a gazdákra fog nehezedni. Arról van szó, hogy *ugyanolyan osztályba sorozzák a mezőgazdasági cselédeket is, mint az ipari munkásokat.* Természetesen mindezt azért, hogy a munkásbiztosítási díj emelkedjék, mert más indoka nincs. Azt megérijük, ha egy gépész, vagy fűtő, vagy más veszélyes ipari foglalkozású egyén a veszélyesség szerinti osztályba besoroztatik; de hogy mit keres ugyanitt a béres, a tehenes, a juhász, a kocsis, azt megérteni nem tudjuk. Ez ellen már eleve is tiltakoznia kell az egész gazdaközönségnek, mert már eddig is nyakig vagyunk a munkásbiztosítás boldogításával.

Visszhangok egy cikkre.

1. Ébresztő.

Olvastad e kedves magyar népem egy nemes lélek csupa jóakaratóból, csupa önzetlen fajszeretetből írott kedves cikkét?

Ha igen, úgy megláttad-e benne, kiolvastad-e belőle azt amit én: a szomorúságot földmivelő népünk maradisága felett. Hol járnak a dán, holland, német, francia, — de még a szász gazdák is... És mi? A vasekén kívül alig veitünk át valamit tőlük. Aztán a föld megmunkálás módszeréből — talán — semmit...

De azért tele van a szájunk panaszszal! Tele is lehet. De ki ennek az oka? Mi magunk, kedves jó magyar testvéreim!

Nézzük csak azt a földet, amit ők művelnek: sokhelyt mily sovány és mégis sokkal többet kihoznak belőle, mint mi a jó kővérből...

Ezeket mind olvastad úgy-e? Csak azért írtam ide, hogy jól jegyezd meg és el ne felejtse!

De talán te is elgondoltad mindezt. S ha igen: tettél-e már valamit?

Olvashattad, vastag betűvel volt írva: **„Tegyünk valamit!”**

Egyelőre nem sokat, bár valamit!

Gyuljunk össze bár egy néhányan úgy vasarnap templom után és ha nincs, alakítsuk meg bár az olvasóegyletet. Ahol összejöhetünk egy kis eszmeceserére, ahol szénézhetünk egy kicsit, mit csinálnak odakint a külső-országokban gazdatársaink, akiknek mostonább földet adott a természet, mint nekünk!

Ez is érdekes. Embereljük meg magunkat, álljunk össze mind!

Ha módunk van rá, a mi közös cséplőgépünk csépeljen a nyáron. Idegen ne vigye el a gabonákat, gyűljön az a közös magtárba, melyet a **„termelő szövetségünk”** cím alatt eladhatunk s így a tízezrek a mi zsebünkben maradnak.

Hítvány, kis vízmalmokban prédáljuk a drága gabonát. Hiszen lehet egy kis motormalmunk s a vámgabona ára ismét csak a miénk marad. Ezzel sok jó, közös gépet vehetünk s aztán a marhánk, a szegény jószág maradna

tejelésre, amely tejet kitűnő ha a „tejszövetkezet” értékesítene.

Ott a cukorrépa termelés, pénz, cukor, takarmány, három haszna van a boldog gazdának!

Némely okosabb, jobb gonzású testvéreim felsóhajt: **btz lenne!**

A sóhaj elszáll, de a tett elmarad. **Tegyünk is valamit!** Ha a egyebet nem teszel, kedves testvér, akkor jaj nekünk.

A nagy adó a nyakunkon, a ság nőjön nő s vele a nyomor.

Ma-holnap még a marhát is eldod kicserélni, olyan sokat kell nod az újra... Marha nélkül mi? Mi a gazda marha nélkül? Milyen víz nélkül! Mehetsz napra Koldus leszel...

No, nem olyan hamar, amin írtam, hanem rendre...

Épen azért, ha eddig nem semmit, aludtál, úgy most kell felki a szemed, hagyd oda a régi radi életet!

A hosszas álom „jobb létra derít” — veszedelmes!

Ha akad itt és ott valaki az ezüzl, aki még meri mozdítani a hogy bizony kellene gazdakör, és a „faluszajak”, a „patópálok”, mászkodók” rohamtámadására felkészül: óh, akkor jertek közénk, dojt jó lelkű emberek ébresztő, lagosító körura!

Mi, akik látjuk népünk átkos diságát, amely a nyomor útjára kőrünk tiéket: jöjjetek, ne sajnálj a fáradságot. Hátna rátok jobbat gat a nép!

Jertek gyorsan, minél később annál nehezebb lesz a mentés.

Ugy osszátok be magatok hogy többször jöhettek el, hogy maláng lelkesedésű népünkben ganjon a csira és mikor már lá hogy erős, biztos gyökeret kezd kezd erősödni, nyugodt lélekkel setek meg: *amit lehettem, megadtam, Isten segítsen tovább!*

Aggódó lelkünk egész hevével álljuk felétek: jöjjetek, várunk!

(Kisbács) Simon Sándor tanító.

2. Tegyük valamit!

Elározottan mondom, számosan vannak, akik már régen gondolkodtunk, hogy tenni kellene a falvaink gazdaközönségének vezetésére. De így szétszórtan egy-egy ismerve, — egy-egy jóakadémiára, megannyi kishitű-örülvére, csak álmodunk egy szebb jövőre s szunnyadozunk a jelen közéletben.

Éppen pedig mindannyian érezzük, elmaradunk s mint oldott kéve, elmozdunk s verejtékeinkkel semmire nem megyünk.

Tegyük valamit! Ne legyen pusztán a szó csupán „Ez így nem” című cikk, amit a multikori számárokban lehetett olvasni a Magyar Népek. Mindnyájunk akaratával összhangzik a szervezkedési felhívás.

Éppen mindennél, községenként, megértjük és átérezzük a gazdasági szükségességét. És vannak a falvak vezetői és oktatói: a minden nem munkára kész lelkesek és tanítók. Tegyük a cselekvés terére s ne maradjunk meg a kezdet nehézségeitől. Mindig tamáskodó sok falu száján meg lehet egykönnyen rámondani, hogy megélek én a magam szükségéből” avagy „és nagyapám a kőnyvből, mégis jó gazda voltam. Előbb utóbb ugyanis megfogja őket a szegénység és maradisága.

Éppen mindezeket tulajdonképpen az életpályák beálltával lehet és van megkezdeni, megvitatni, mert a tapasztalással bizony kevés ideje van a falvak ilyen nagy munkába fogni. Nem tréfa, nem könnyű dolog a gazdaságaim egy részét a szervezkedésről meggyőzni.

Éppen ne szunnyadjunk! Úttörők: Tegyük meg egymást. Ti hozzátok a gazda társaim s falvak vezetői azok, akik egy csepp szervező munkát végeznek magokban. Akik belátják a vezetett gazdakörök szükséges szerepét a megyei és országos szoros munkában hatalmas erejű. Keresztek egymást, szomszéd falvakként s megyékként. Szóbelileg, levélben, egy a Magyar Nép hasábjain. Szervezkedjünk — tegyük valamit!

Sarkady Miklós,
falugazda.

KÜLFÖLD

A német köztársaság elnökének halála. *Ébert Frigyes* német köztársasági elnök február 28-án Berlinben meghalt. Halálát hashártya gyuladás okozta, mely egy elhanyagolt vakbélgyulladás miatt lépett fel.

Pályafutása egyike a legérdekesebbeknek. Egyszerű suszternek fia volt. Ő maga nyerges mesterséget tanult, de erős tehetsége nem elégedett meg az ipari tudással. Folyton tanult, folyton képezte magát s így csakhamar vezető lett munkástársai között. Előbb újságot szerkesztett, majd szakszervezeti elnökké választották, 1907-ben képviselő lett, 1913-ban pedig a német szociálista párt elnöke. Mindenütt komoly munkát végzett, nagy eredménnyel, de soha nem izgatótt. Éppen ennek köszönhetette tekintélyét s azt a megbecsülést, melyben minden felől része volt. A veszített háború s a hatalmas régi német birodalom összeomlása után egész természetesen következett, hogy a német köztársaság elnökévé választották. Hivatását, elképzelhetetlenül súlyos körülmények között, nagy tudással, páratlan munkássággal és aggodalmas lelkiismeretességgel töltötte be. Elsősorban neki köszönheti Németország, hogy sok nehézsége, baja nem vezetett végzetes eredményre.

Halála a külföldön is mindenütt nagy részvétet keltett, Franciaországban is, attól tartanak, hogy halála után a császár pártiak újra erőre fognak kapni. Temetése március 5-én folyt le, nagyarányú gyászszertartással. Emlékezzünk meg róla mi is kegyelettel.

Dunai államok szövetsége. Angol újságok ujabbán mind többet és többet foglalkoznak a dunai konföderáció kérdésével. Szerintük ezen az úton, egy ilyen alakulattal lehetne megszüntetni azt a nehéz gazdasági helyzetet, melyet a hajdani osztrák magyar monarchia felosztása okozott. Ez a terv azonban az érdekelt államoknál nem rokonszenves. A csehek inkább Európai Egyesült Államokat szeretnének. Magyarország meg azt látja, hogy szomszédai tulságosan gyűlölködnek rája

s ezért nem bizik a tervben. A kisantant államai pedig általánosan attól tartanak, hogy a terv megvalósulása esetén a dunamenti gazdasági életnek újra Bécs és Budapest lenne a központja. Így hát marad minden a régi-ben és görnyedünk folyton a minden nappal fokozódó drágaság terhe alatt.

Felkelés Törökországban. A harcias kurd nép fellázadt az angorai török kormány ellen. Célja az volt, hogy a szultánt újra visszatöltse trónjára. Kezdetben nagy sikere volt a felkelésnek. A legújabb hírek szerint azonban a kormánynak már sikerült a felkelést levernie s a rendet helyreállítania.

Mozgolódás a Dnyeszter mentén. A legutóbbi minisztertanács elrendelte a besszarábiai határőrző csapatok megerősítését, mert a beérkezett jelentések szerint a Dnyeszter orosz partján jelentékeny csapatmozdulatokat vittek végbe.

Nemzeti kisebbségek Európában. Seydel volt osztrák kancellár Kölnben beszédet tartott Európa mostani helyzetéről. Beszédében abból indult ki, hogy a békeszerződéseknek biztosítaniok kellett volna a népek önrendelkezési jogát. Legalább is ez volt a jelszó. A valóság azonban az, hogy a kényszerítő körülmények súlya alatt az új Európának tízenegy állama megint erős nemzeti kisebbségeket foglal magában. Míg a háború előtti európai államok egymás hatalma ellen kötöttek szövetségeket, addig az új államok azért szöveteznek, hogy saját kisebbségeik fölött való uralmukat biztosítsák. A békeszerződések megváltoztatásának kell következnie. A szövetséges nagyhatalmak belátják, hogy a szerződések eredeti formájukban aligha tarthatók fenn s az esetleges változások érdekében létesítették a Népszövetséget.

Németország háborúra készül? A katonai ellenőrző-bizottság beterveztette Németországban teljesítő munkájáról a jelentést. A jelentés szerint kétségtelen, hogy Németország háborúra készül, mert titokban fegyvert gyárt, nagy vezérkarát nem szüntetik meg, stb. szükséges rendszabályokat a katonai főbizottság fogja meghatározni. Egyébként is nagy az idegesség Németországgal szemben, mert attól tartanak, hogy a nemrég megalakult orosz-japán—kínai szövetséghez fog csatlakozni. Éppen ezért az angol diplomácia

olyan szövetséget akar létrehozni, mely az angol-francia csoportosuláshoz csatlakozik Németországot.

Uj pénz Ausztriában. Ausztriának március elsejétől új pénze van: a száz garasra osztott silling. Egy silling értéke 10.000 osztrák korona. Az új pénz bevezetését sokan a Németországhoz való csatlakozás első lépéseként tekintik.

A kisantant konferenciája március 23-án kezdődik Bukarestben. Programja a következő: 1. A bolsevista-ellenes Balkán-szövetség megalkotása; 2. a magyarországi monarchista törekvések megakadályozása; 3. a bolgár hadsereg újból való felállítása, hogy a bolsevista mozgalmakat annál biztonságban meg lehessen akadályozni; 4. egységes álláspont foglalása a szövetségközi és az utódállamok tartozásaira nézve. Diplomáciai körök szerint a bukaresti, belgrádi és prágai felfogások közt nagy eltérések vannak. A bolsevista-ellenes blokk tekintetében különösen Prága álláspontja tér el a Romániától; a bolgár hadsereg felállítása pedig Pasics szerb miniszterelnöknek nincs inyére.

Választások. Közelebről két kerületben lesz választás. Szászrégenben követet választanak, Csikmegyében pedig szenátort. Csikmegye, amint tudjuk, majdnem egészen magyar lakosságú. Volt is magyar szenátor, boldog emlékü br. *Jóska Sámuel* személyében. Természetes, hogy a *Magyar Párt* ezuttal is felveszi a harcot. Hivatalos jelöltje *Gyárfás Elemér* dr., a *Magyar Párt* elnöki tanácsának tagja, a kiváló katolikus vezetőember. Ha tiszta választások lesznek, megválasztása bizonyos, mert minden igaz székely rá fog szavazni. A szászrégeni kerületben a *Magyar Párt* nem állít jelöltet. Itt *Goga Octávián*, a néppárti volt miniszter lép fel, aki többször bizonyította irántunk való jó érzését. Valószínű, hogy a magyar szavazók rá fognak szavazni.

HIREK

A közigazgatási- és választójogi törvény. *Averescu* tábornok, a Néppárt elnöke a legutóbbi napokban nagy meglepetésre megjelent a kamara ülésén és kérdést intézett *Bratianu* miniszterelnökhöz a közigazgatási és választójogi törvény kérdéséről. A miniszterelnök azonnal válaszolt a kérdésre s kijelentette, hogy mindkét törvény előmunkálatai folynak, még pedig az alkotmányban lefektetett alapelveknek megfelelően. Kijelentette a miniszterelnök azt is, hogy az országgyűlés közelebről hozzáfog a törvényjavaslatok tárgyalásához. A válaszból kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy *Bratianu* maga akarja tető alá hozni ezt a két nagyon fontos törvényt. Ez pedig azt jelenti, hogy még körülbelül egy évig kormányon akar maradni. Magát az egész jelenetet úgy magyarázták politikai körökben, hogy *Bratianu* utódját mutatta be *Averescu* tábornokban, akit szívesen is látnánk, mert tudvalevőleg a tábornok jó szívvel van a magyarsághoz. De ha csak egy év múlva jut uralomra, olyan kész helyzetet talál az új törvényekben, melyen nagyon nehéz lesz segítenie.

Az egymással összefüggő két törvénynek igen fontos, a magyarságra nézve pedig egyenesen életbevágó fontosságú része a megyéknek s a választó kerületeknek területi beosztása. Erről azonban egyik törvény sem fog rendelkezni, hanem későbbi törvényre hagyja a beosztást. Nyilván azért, hogy egy rövid törvény gyors megszavaztatásával minden nagyobb előkészületet lehetetlenné tegyen, minden nagyobb vitát megelőzzön s így érje el céljait. A kormánynak ez rendes, mindig beváltó fogása.

Magyar dicsőség Jókai ünneplésében. Nagy írónknak, Jókainak emlékeztétét szelvényben ünneplik a világ művelt nemzetei. Szülőföldjén, Komáromban, amely ma cseh uralom alatt él, fényes emlékünnepelet rendezett a magyarság. Ezen az ünnepélyen a budapesti tudományos és irodalmi egyesületek is képviseltették magukat, a cseh kormány nevében pedig Masaryk köztársasági elnök magyar nyelvű iratban fejezte ki hódolatát Jókai írói nagysága előtt. Bécs is ünnepséget rendezett Jókai dicsőítésére, finn testvéreink pedig olyan lelkesen ünnepelték lángeszű írónkat, hogy a maguk íróját sem ünnepelhetnék volna lelkesebben. A németek, olaszok, franciák, angolok, lengyelek lapjaik hasábjain közöltek nagyszerű méltatásokat Jókai irodalmi alkotásairól. Örömmel állapítjuk meg, hogy a román irodalmi körök is meg-

hajtották zászlójukat a nagy író emlékének tiszteletére. A nagy megemlékezések, alkalmi cikkek, méltatások közül legrészletesebben nagyon elterjedt *Adevărul* Literar cikkét kell kiemelnünk (febr. 15 és 16). Ezek közül a második igen terjedt és behatóan ismerteti a nagy magyar mesemondót, arcképét is hozza. „A székely adott szava” c. kedves beszélésének a fordítását is adja.

Biztató hír a telepések számára. Egy genfi lap nagyérdekű hírt közölt a Népszövetség közelebről a lengyelországi német telepések visszaitélte a lengyel kormány által kobzott telepés birtokokat. A lap sülése szerint küszöbön áll az erdélyi magyar telepések ügyének rendezése. A Népszövetség hármass bírósága kinevezni az erdélyi telepések marandumának tárgyalására. Remélhet, hogy itt is kedvező lesz a fordítás.

Kommunista összeesküvés. A rudzsában és a bulgár határral szomszoros területeken újra nagyarányú kommunista összeesküvést fedeztek fel. A rendőrség letartóztatta és robbanó anyagot foglalt le, ami az összeesküvők szerint a hadihajók cserna-vodai hid felrobbantására szánva.

Megölte a pálinka. Sateanu hátszegi lakos fogadott barátjával egyszerre megiszik öt liter pálinkát. Hogy fogadásának eleget tegyen, ment a Neumann-féle kocsmába, ahol megivott, míg az asztal alá nem esett és a legnagyobb kínok között meghalt. A helyszínre kiszállt bíró megállapította, hogy haláláért a lelkiismeretlen kocsmáros felelősség, aki nem törődve a törvény által előírt szabályokkal, halálra szerencsétlen embert. A vizsgáló indult.

Végrendelet a szívről. Pa meg halt *Efgenije Karavodjen* volt tábornok, akit a bolsevisták ült ki hazájából. Az orosz cári hadsereg egyik elöljáró tisztje egészen nyenyen halt meg. Hazáját szerető azonban nem tagadta meg magától, általa előtt végrendeletet írt és azonkívül semmije sem volt a szívére. Megkérte szíve barátait, hogy itt temessék a szívet vegyék ki kihült testéből majd egyszer hazamehetnek, magukkal Nagyoroszországba.

Az éneklő madarak védelme. A vadászati felügyelőség a következőt rendelte el: Az éneklő madarak pusztítása, vadászása, vagy bármilyen módon való pusztítása a vadászati felügyelőség tiszteletére tilos. Teljesen el van tiltva s az e til-

Ha finom cukorkát akar,
kérjen
MELISSÁT!!
Cluj. Telefonozások:
6-48. és 6-64.

len elkövetett kihágás 3000 lei pénzbírsággal büntetendő. A felügyelőség kér mindenkit, hogy a felmerülő kihágásokat jelentsék be hozzá.

Magyarországon nem kell letelepedési és tartózkodási engedély. A magyar kormány új letelepedési szabályrendeletet bocsátott ki. E rendelet szerint az idegenek jelentkezése megszűnik. Az idegenek utlevelét csak beutazáskor láttamozzák, ami 2 hónapi tartózkodásra ad jogcímet minden külön kérelem nélkül. Aki tovább akar maradni Magyarországon, négy ízben 2–2 hónapi meghosszabbítást kaphat. Ez időn túl az idegeneknek jelentkezniök kell, hogy véglegesen akarnak-e letelepedni, vagy sem?

Csúzt, köszvényt és minden hülésből eredő fájdalmakat azonnal megszünteti a valódi DIANA sóborszesszel való bedörzsölés.

I. Ki lett a 3000-edik?

Március 4-én új előfizetőink jegyzéke 2979 el zárult s így bizonyos volt, hogy másnapi postával a 3000-edik új előfizető is megérkezik. Március 5-én délután Petres Kálmán kiadóhivatali igazgató a beérkezett leveleket és utalványokat bevitte a Minerva vezérigazgatójának, dr. Vékás Lajosnak a szobájába, ahol már jelen volt Gyallay Domokos is, a Magyar Nép főszerkesztője. Vékás vezérigazgató a levelek és utalványok csomóját többszörösen összekeverte, mint a kártyát osztás előtt, ezután letette az asztalra, s ezután a csomó tetejéről sorban és egyenkint vette fel Petres igazgató a leveleket és utalványokat, hogy azokból az új előfizetőket kiírja. A szerencse Rencz István szilágyerkedi ref. lelkészeti tanítónak kedvezett, kinek az 1000 L jutalmát már elküldöttük. Szívvel gratulálunk neki. S amidőn abból az alkalomból is meleg szeretettel és hálával köszönjük meg a Magyar Nép minden olvasójának kis lapunk kelmes támogatását, legyen szabad egy-egy színtéle örömeinknek is kifejezést adnunk afölött, hogy jutalmunkat a színtelen szerencse éppen egy magyar lelkészeti tanítónak juttatta. Mélységes hálószeretettel és hódolattal vagyunk köszönőnk a kisebbségi magyar tanító gyónis a kisebbségi magyar tanító áldozatos életsorsa és hivatásának rendkívüli fontossága iránt, s igaz hálóságunkra válik a tudat, hogy a szerencsés nyereményünk a kisebbségi magyar tanítósággal szemben érzett e mély és hálószeretettelünknek és hódolatunknak megadott igénytelen záloga.

2. Új nyereménypályázatunk.

Kedves olvasóink, munkatársaink lankadatlan és lelkes érdeklődését ismét méltányolni akarva, a 3001-től 4000-ig beérkező további új előfizetőink részére új nyereménypályázatot hirdetünk. Mindenkinek a nevét, aki egy új előfizetőt bejelent, a sorszámmal együtt felírjuk egy cédulára s azt bedobjuk egy urnába. A cédulán rajta lesz a sorszám, a bejelentő neve és a bejelentett új előfizető neve, tehát egy szám és 2 név, illetőleg: ha a bejelentő saját magát jelenti be, csak 1 név. Ha valaki a pályázat lejártáig, tehát a 4000-edik új előfizető beérkezéséig, 50–60–80 vagy 100 új előfizetőt jelent be, neve ugyanannyi cédulán, tehát 50–60–80 vagy 100-szor kerül bele az urnába. Amikor aztán a 4000-edik is beérkezett, a kolozsvári Mária Valéria árvaházból kéretünk egy kis árva-leánykát, aki közjegyző előtt a sorszám szerint még egyszer számba vett és megolvasott cédulákból, melyek az urnában jól összeráztatnak, egyet kihuz. Az ezen a cédulán lévő bejelentő, vagyis aki az új előfizetőt gyűjtötte, kap 1500 L-t s az általa bejelentett előfizető, kinek neve szintén a cédulán van, kap 500 L-t. Ha a cédulán csak egy név van, mert az illető saját magát jelentette volt be, ez megkapja az 1500 L-t, s az 500 L-t annak a gyűjtőnek adjuk, kinek a céduláját másodikként huzzák ki. Kezessük róla, hogy ez az urna nem lesz választási urna, olvasóink teljes bizalommal lehetnek nyereménypályázatunk iránt, mi pedig szívvel óhajtottuk, hogy az 1500 L-t és az 500 L-t is minél előbb elküldhessük valamelyik lelkes előfizetőnk címére. Siessen és szerezzen hát jogot bár új előfizetővel minden olvasónk ahhoz, hogy 1500 L-t nyerhessen.

A SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL.

3. A Pásztortűz nyereménypályázata.

Laptestvérünk, a Pásztortűz, legutolsó számában a következő szerkesztői üzenetet írja: „Az utóbbi néhány hét alatt oly rendkívüli érdeklődés nyilvánult meg lapunk iránt, hogy új előfizetőinknek száma az 500-at nemsokára megközelíti. Ez arra az elhatározásra bírta kiadóhivatalun-

kat, hogy az 500-adik jelentkezőnek jutalmul egy gazdag könyvsorozatot fog küldeni.”

A Magyar Nép kedves olvasóinak figyelmét erre a másik kedvező alkalomra is fel akartuk hívni, s azért a Pásztortűz szerkesztői üzenetét e helyen szösz szerint leközlöttük.

Művelődési mozgalmak.

Az alvinci magyar ifjuság múlt év december 28-án úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült műsoros előadással egybekötött táncmulatságot rendezett a katolikus harangalap javára. A műsor keretében szereplők, úgymint: Zuckerberger Janka, Bardócz Malvin, Kovács Ilona, Vargha Rózsika, Eiben Karcsi, Benedek Miki, Gergely Márton, Kovács Ferenc, Pásztóhy György és Risa József egytől-egyig szépen megállták helyüket. Ki kell emelnünk Risa Józsefet, aki úgy is mint rendező, úgy is mint műkedvelő, (linom humorával) a szép estének megérdemelt hőse volt.

A bonyhai református ifjuság január hó 10 és 12-én este szépen sikerült műsoros előadást rendezett a református egyház javára.

Karének, szavalatok, szólóének, párosjelenet, szindarabokból vett jelenetek előadása töltötte ki az estélyek műsorát és szerzett igen kellemes és gyönyörködtető órákat a közönségnek.

A szereplők: Nemes Irma, Varró Juli, Birtalan Róza, Fazakas Anna, Báthori Katica, Asztalos Róza, Lőrinczi Mariska, Lakatos Róza, Szabó Anna, Kis Imre, Kis József, Bali János, Bali Sándor, Lakatos Imre, Sándor János, Lőrinczi József, Szakács Béla mindannyian dicséretes eredménnyel adták elő szerepüket. Vajha a bonyhai ifjuság — mint eddig tette — úgy ezután is még több ilyen kellemes estét szerezne úgy a maga, mint a közönség lelki gyönyörűségének táplálására. Csak tovább, haladni, tanulni, művelődni a vezetők útmutatása, irányítása mellett.

Az első vállalkozás szép sikere. Az érszöllösi fiatalság karácsony első és másodnapján jól sikerült műkedvelői előadást rendezett a ref. iskola helyiségében. Több kisebb monologot és szindarabot adtak elő. Az érdeklődés rendkívüli nagy volt az előadás iránt, annál is inkább, mert vezető híján a fiatalságnak ez volt az első vállalkozása. A szereplők, akik szép előadásukkal nagy tetszést arattak, a következők: Kothy Jucika, Marothy Jolánka, Balogh Böske, Horváth Bandi, Kovács Károly, Soós Ilka, Barkász Emma, Kiss Lajos, Bodizs Kálmán, Szarvadi Irén, Kiss Piroška, Erdei Géza, Zsisku Lajos, Kürösi János, Szabó Annus, Bogdán Mariska. A tiszta bevétel 6000 L volt.

Köszönettel adózunk Balogh Gáspár tanító urnak lelkes és fáradtságot nem ismerő munkálkodásáért. Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felülfizetésükkel hozzájárultak szegény egyházunk támogatásához. Reméljük, hogy a szép siker fokozni fogja ifjuságunk nemesség vállalkozási kedvét.

A magyarláposi református énekkar tagjai február 15-én fényesen sikerült műkedvelői előadást rendeztek. *Gárdonyi Géza*: A bor című falusi történetét játszották el nemcsak meglepő, de csodálkozást keltő ügyességgel s a különböző műveltségű publikum egyöntetű nagy tetszése mellett. Az egykoru kurta nemesek szabad puskások unokái mindegyik beszédesebben igazolták, hogy a lelkiük mélyén őseiktől örökölt drága lelki kincsek rejtőznek. Csak fel kell ásní az idő és a mostoha viszonyok miatt bemohosodott dus televényt, hogy napfényre kerülhessen a jövő egyetlen biztató ígérete: a *lélek hatalma*.

Ily. *Kupás Sándor* (ki már nem éppen ifju s a világháboru nyomát hordozza magán) igazi, őrs magyar tehetség, a legkényesebb izlést és a legszigorubb mértéket is teljességgel helyt álló készséggel oldotta meg feladatát, Baracs Imre szerepét példát adóan játszotta meg. *Páll István*, ifj. *Szász Antal*, ifj. *Szász János*, *Kovács Márton*, *Román József*, *Csonka József* stb. nemcsak lelkiismeretes igyekezetéről tettek bizonyosságot, hanem játékkal valóban gyönyörködtették a több száz főnyi közönséget.

A nők közül *Kupás Erzsike*, *Pávai Marika*, *Sallai Erzsike*, *Bányai Marika*, *Kovács Mártonné* nagyon hozzájárultak az est sikeréhez. A női kedély hajlékonysága, a női lélek becsvágya, mint kész tényező mellett sok bámulatraméltó egyéni szint tudtak adni szerepeiknek.

A színpad technikai rendezésében *Jó János* és *Tulics István* urak jeleskedtek.

Az előadás előtt az énekkar (a szereplők) elénekelték *Csokonai*-nak a *Reményhez* c. gyönyörű énekét. (My.)

Műsoros estély Oltszakadaton. Szépen sikerült műsoros előadást rendezett febr. hó 15-én, az oltszakadati év magyar ifjuság a helybeli olvasókör könyvtára javára. A műsor bevezető darabja Zöldi Márton „*Ultimátum*” c. tréfás jelenete volt, melyet Orsik Kata és Kisvári Kata adtak elő igen ügyesen. Ezt követte András Ilona pompás monológja. (Molnár F. „*Álarcosbálon*.”) Majd Erdélyi Zoltán „*Megjött a papa*” c. kedves vigjátékában adták tudásuknak és igyekezetüknek legjavát Róth György, id. Pál Samu, András Kata és András Erzsike. Sok derűs pillanatot szerzett Nagy Endrének a „*Pikkoló*” c. tréfás jelenete is, melyet András Ilona, Mánási Erzsike és Orsik Ilona adtak elő. Faragó Jenőnek „*Magyarok a Lidón*” c. páros

jelenetében Gergely István és András Erzsike ügyeskedtek, Molnár Ferencnek „*Pufi cipőt próbál*” c. tréfájában pedig András Mihály és ifj. Gergely János. A műsört a helybeli dalárda énekszámái élénkítették, a zenét pedig az egyházi

zenekar szolgáltatta. A darabok tanításáért *Szöke Gergely* evang. igaztanítót illeti a dicséret. Az estély, mely a szomszédos szász falvak lakói között is sokan résztvettek, igen szép erkölcsi és anyagi sikerrel záródott.

GAZDASÁGI ÉS SZÖVETKEZETI ÉLE

Miféle gyapjút termelünk?

A „Magyar Nép” f. évi 2 ik számában „*A gyapju*” cím alatt megjelent cikke rendén. Vásárhelyi Tamás közli, hogy a gyapjutermelés és a gyapjupiac világhelyezete azt mutatja, hogy *juhtenyésztő gazdáinknak érdemes lesz a gyapjutermelés fokozására törekedniök*. Mivel azon a területen, melyen a „Magyar Nép” olvasóinak legnagyobb része él, többféle gyapjút termelnek, az a kérdés tolatodik előtérbe, hogy *miféle gyapju termelésének fokozására biztassuk gazdáinkat*.

Aki az imént említett terület juhtenyésztését ismeri, tudja, hogy a gazdák legnagyobb része *curkán-racka* juhokat tart. A többiek nagyobb része a *cigány-racka* juhokat tenyészt, kisebb része pedig a *rino* juh, vagyis birka tenyésztésével foglalkozik. Másféle fajta juh nagyon kevés található az országban. Aki pedig a megnevezett háromféle juh gyapjút ismeri, azt is kénytelen elismerni, hogy a minőségre, árra, a gyapjupiacon való kelendősegre nagyon nagy a különbség a gyapjuk között.

A curkán-juhok országsszerte mindent tartják, tenyésztik, mint fejős juhok mindenki ismeri. Mégis bemutatok egy nagyon jó termetű kóst, főként az

azért, mert ezek a durva áruk ma nem kellenek a nagyközönségnek.

Curkán-kos.

hogy hosszú, fürtös bundájára hivatkozhassanak. Ennek a juhtajtának bundája ugyanis hosszú, durva *szőrszálak* és az ezek között növe rövidebb, finomabb *pehelyszálak keveréke*. Ezért a curkánok bundája inkább szőr, mintsem gyapju. Ugyanezért a háziipar kifésüli a finomabb pehelyszálakat és ebből fonja szövi a jobbféle darócot, pokrócféléket. A fésületlen curkán bundából a durva, lombos cseregék, gubák, szűrnek való szövetek készülnek. A gyáripar csak keveset fogyaszt ebből a gyapjuból, még a pokrócokat, durva futószőnyegeket, durva nemezárkat készítő gyárak is keveset vásárolnak belőle. Egyszertien

azért, mert ezek a durva áruk ma nem kellenek a nagyközönségnek.

A háziipar is mind kevesebb curkán gyapjút kíván. Az oka ennek könnyen megérthető. Mondhatni napról-napra csökken az azoknak a száma, kik a közve a condrából, harisnyából, szőnyegből: posztóba öltözködnek. A városokból húzódtok sokezernyi falusi nép elköltözött mind posztóruhát szerez.

A *curkán-gyapju termelésének fokozását mindezekért jó lélekkel kell kinek sem ajánlhatom*. Azért mert ebből a gyapjuból számottevő *vitelre* sem számíthatunk. Oroszország, Bulgária, Jugoszlávia, Görögország

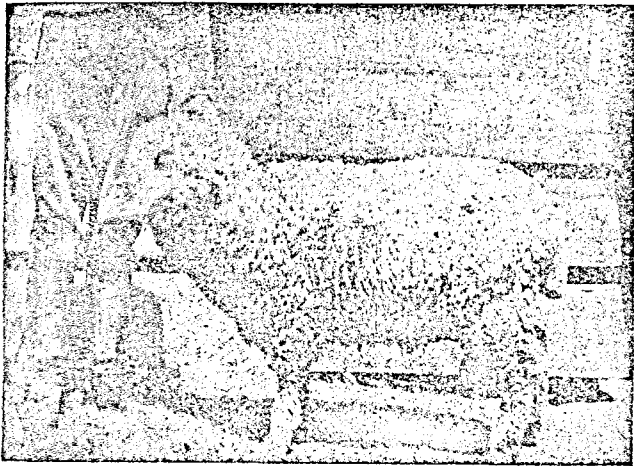
kömeggel áraszthatja el a piacot, *olesóbban termelhető* ilyen gyapjuval.

A *merinojuh*ot kevés vidéken tenyésztik, mind a régikirályságban, mind más országrészekben. Erdélyben volt néhány nyáj, de most — úgy tudom — egy sincs. Nem volt nekünk való juh. A

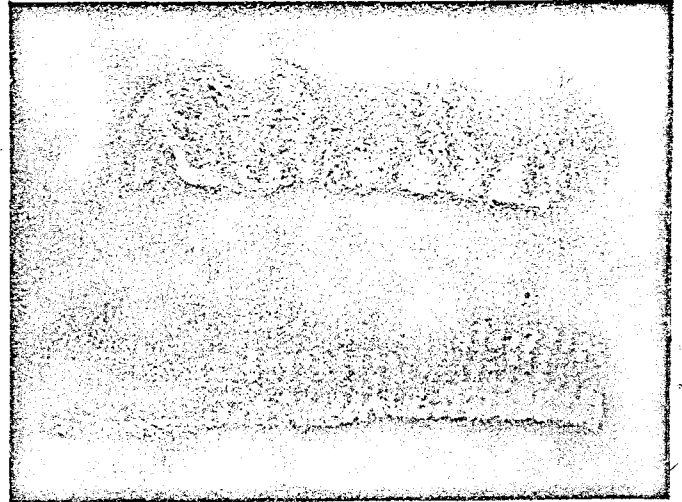
Mivel nálunk nem ismerik mindenütt a merino-juh^{ot}, képen bemutatok egy félsis-gyapjas totyót. A 3 ik képen pedig A) betű felett egy fürt merinofésűs gyapju ábrázolása látható. A merinojuhok bundáját csupa gyapjuszálak alkotják, melyek szépen *fodrozottak* — ivettek — és fűr-

nyos fényes divatárak készítésére. Ez a *Crossbreed* (keresztezett juhokról nyirt) gyapju, mely Amerikából származik és amelyet gyáraink ezidőben nem nélkülözhetnek.

A fekete fejű, fekete lábú *cigájajuh*ot Dobrudzsában, Beszarábiában, a brassó-

Merinói juh.

Oroszbreed és merinói gyapju.

mai nyugati határszéli vármegyékben sok kiváló merino nyáj létezik — hevesebb szót használva — kinlódik, sorvad és alighanem eltűnik, az agrár reform hatására. Esetleg fejős juhászatnak ad helyet.

Kevés juhval bibelődő gazdák kezén merinojuh alig található. Nem igazi fejős juh és a gyáripár igényeinek megfelelő merinogyapjut csak szakszerűen kezelt nagyobb nyájról lehet nyírni.

A szükséglet ebből a legfinomabb, de *legdrágább* gyapjuból mondhatni évről-évre csökken, leginkább a világháború okozta világnyomorúság következtében.

Sok év óta hirdetem én is a curkán-nyáj gyapju idejének elmulását. Az okát az elmulásnak fennebb felsoroltam. Az Erdélyi Gazdasági Egylet kiadásában megjelent „Erdély juhai. Erdély juhtenyésztése” című könyvben (megrendelhető kiadóhivatalunk útján) pedig bőven kifejtettem okaimat.

A „Magyar Nép” gazdaolvasói ma még kevés juhval bibelődnek, vagy csak lepassztott nyáját tudnak tartani. Ezért a *merinogyapju felkarolását sem tudom ajánlani.*

tőkben egyesültek, több-kevesebb gyapju-zsirrall összetartva.

Nem tartozik ugyanennek a cikkek keretébe, de felemlítendőnek tartom azt a gyapjuféleséget, melyből a 3. képen B) betű felett látható egy kisebb tincs. Nagyon szép selyemtényű, nagyfodru gyapju, amelyből erdélyi gyáraink is számottevő tömeget fogyasztanak, bizo-

Cigája-juhok.

megyei Hétfalu vidékén tenyésztik nagyobb tömegben; elszörtan másutt is található és Háromszékmegyében *berkejuhoknak* is nevezik. Ebből a nagyon hasznos fejősjuh fajtából a 4. képen láthatunk egy válogatott nyáját, nyírás előtti bundában. Összehasonlítva ezeket az állatokat a curkán kossai és a merinóval: első pillantásra feltűnik, hogy bundája egészen más, mint a curkán juhoké és hogy a merinojuh bundájához hasonló. Nemcsak kívülről hasonló, hanem ha szétnyitjuk a bundát, könnyen megállapíthatjuk a két juhajtá gyapjának hasonlóságát.

A cigája juh bundáját is csupa gyapjuszálak alkotják. Az 5. képen láthatóan a cigája gyapju is fodros hullámos szálú. A cigája gyapju hossza 5—10 cm. között ingadozik. Ebből a gyapjuból készítik legnagyobb részben a régóta ismert *brassói posztókat* és egyéb szövetárakat. Megállapítható, hogy a hazai termelés nem tudja a gyárak és a háziipar cigája gyapju szükségletét fedezni.

Míndezért, valamint azért is, mert a könnyen kimivelhető cigája gyapjuból biztos kivitelre számíthatunk — mihelyt a kivitel mai akadályai

Magvakat, gyümölcsfacsemeteket és szőlőoltványokat csak a

„VICTORIA” Kertgazdasági és Magtermelő Részvénytársaságnál
Nagyváradon (Gerliczy-palota) vásároljunk.

elhárítatnak — a cigája gyapju termelésének fokozását ajánlom, mindenekelőtt gazdáinknak. Jó lélekkel ajánlom azért is, mert a cigája juh tejelése szintén könnyen fokozható, mert a cigája az országban mindenütt jól érzi magát és mert ugyanannyi tejet adva, ugyanannyi, de sokkal értékesebb

Cigája gyapju.

— drágább — gyapjut termelve hasznosabb a curkán-juhnál. Mindezt sok adattal támogatva bizonyítom „Erdély juhaj, Erdély juhtenyésztése“ c. könyvben.

A cigáják iránt érdeklődő és azokat megismerni kívánó gazdáknak ajánlom, hogy igyekezzenek egy pár nagyobb nyáját megszemlélni, pld. Hétfaluban. — Megbízható értesülésem szerint a következő juhosgazdák és birtokosok rendelkeznek nagyobb nyájakkal. **Tatragon:** Bálint János (757. házszám); **Flosszujaluban:** Rosculeț Juon (170 házszám), Köpe Mihály, Baciú Nicola (159 h. sz.), Clinciu Juon (1215 h. sz.); **Prúsmáron:** Radacina Dumitru. — Ezek a községek közel fekszenek Brassóhoz és mivel a megnevezetteknek, tudomásom szerint, tavaszra eladó bárányos juhaik lesznek, levélbeli kérdésre bizonyára tudatni fogják, hogy lehet a juhokat megszemlélni.

Aki pedig Brassóban jár, ne mulassza el a hirneves Scherg-féle nagy posztógyárt felkeresni és a gyár gyapjuszakértőjének véleményét a cigájagyapju felől kikérni.

Dr. Szentkirályi Ákos.

Hetenként egy kenyértelen napot rendelnek el. A minisztertanács a rozsot és az árpát elsőrendű köz-

sükségleti cikknek jelentette ki és éppen ezért e két gabonanemű kivitelét is betiltja. A minisztertanács a rozs belföldi árát nyolcvanötezer lejben állapította meg vagononként, míg az árpa belföldi ára a szabadkereskedelemhez irányítódik továbbra is. A városi tanácsok fel vannak hatalmazva arra, hogy az egységes lisztet rozsszal, árpával, burgonyával kukoricával keverjék. Az ilyen lisztből sült kenyerek gyártását és eladását külön rendelet fogja szabályozni. A minisztertanács ezenkívül felhatalmazta a városi előljáróságokat arra is, hogy szükség esetén hetenként egy kenyértelen napot rendeljenek el, amely napokon kenyeret sem sütni, sem eladni nem szabad. Ezeken a napokon a lakosság csupán kukoricalisztből készült kenyeret fogyaszthat.

Hogy gyógyítsuk a lovak patáját? Lovaink patái a sok nedvességtől néha megpuhulnak, azután ismét kiszáradva megrepedeznek. A repedések gyógyítására egy német szaklap a mézet és sárga viaszt ajánlja, mint kitűnő szert. Mindkettőből egyenlő mennyiséget veszünk, gyenge tűzön felolvasztjuk, s megkeverjük: azután ecsettel a patára kenjük, melyet előbb langyos vízzel jól megmostunk; a patát alól is felül is bekenjük, a repedéseket pedig egészen megtöltjük a méz és viasz vegyülettel. Ennek többszöri használata után a repedések és szakadások egészen begyógyulnak s a pata ismét ruganyossá válik. A szert minden használat előtt meg kell melegíteni, hogy könnyen kenhető legyen.

Heti piac.

Brassó. Rozs 850, árpa 800, zab 600, lencse 1920, új kukorica morzsolt 600, burgonya 250, széna réti, vagy hegyi 240—380, takarmányszalma 240—250 L. mázsánként. Fejőstehén drb.-ja borjuval 4—8000, igásökor párja 15—25000, növendékmarha 1—4 éves darabja 6—9000, hizott sertés élősúlyban kg.-ja 25—30, sovány sertés drb.-ja 1—1500. választott malac drb.-ja 200—300, igás ló 17—22000, kocsiba való ló 26—34000 lei.

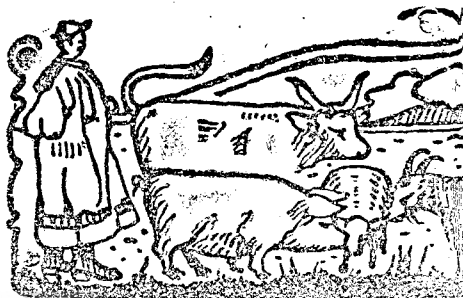
Marosvásárhely. Buza 170—180, kukorica 80—85, árpa 85—90, zab 60—65, burgonya 27—35, paszuly 160—180 lei vékánként. Tehéntej 5—6, teavaj 100, sajt 50, méz 40—45 lei. Választott malac 300—350 lei. Hizott sertés élősúlyban 28—32 lei kg.-ként. Szekér széna 800—1200 lei.

Szatmár. Buza 1220—1225, 915—940, kukorica 620—630, 810—920, zab 810—830, széna 200, szalma 109, korpa 450 méterzsánként. Vágómarha élősúlyban kg. 13—16, sertés 35—37 lei.

Torda. Buza 150—160, árpa 90—100, zab 50—55, paszuly 100—120, 20 literes vékánként. Fejőstehén drb. borjuval 6—8000 lei, hizott ökor párja 20—30000, növendék marha 1—4 éves drb.-ja 1—5000, hizott sertés élősúlyban 28—32, sovány sertés drb.-ja 1—1500, választott malac 3—400, juh 450—550, bárány 3—350, igásló 5—800, kocsiba való ló 10—16000 lei.

Ne várja meg, míg sertése, juhja szarvasmarhája beteg lesz

Betegség ellen mentesítheti állatát dr. ÁVID ELLERER állatorvos törvényesen védett

„DESINFECTOR“

táperős védszerelnek használatával. Nincs többé sertésvész, szájfájás, málmártás. E védszerek kaphatók minden községben a kereskedőknek 20 doboz 300 Lei ellen beküldéssel, vagy 320 Lei utánvétellel bérmentesítve küld.

Soós és Társ

Targu-Mures — Marosvásárhely
Kiss Ernő-utca 2. sz.
Rendelésnél pontos címet (megye, u. p.) kérjék

Babós és Társai
vaskereskedése
Regina Maria
21. sz.

Legjobban felszerelt gazdasági gép, eke, borona és alkatrészek raktár, vadásztöltények.

IPARI ROVAT

Adómentes nyersolaj és benzin. Pénzügyminiszteri rendelet értelmében eddig nyersolajat és benzint csak a cseplőgéptulajdonosok kaptak adómentesen. Ujabb rendelkezés értelmében ezentul minden motoros üzem (malom, gőzfűrés stb.) részesülni fog e kedvezményben.

Olcsó husnak hig a leve. A magyar vas- és gépgyárak termelésüket a múlt év folyamán 33 százalékkal leszállították és jelenleg teljesítőképességüknek csak mintegy 27 százalékaival dolgoznak. Ez évben ujabb 6 százalékos üzemleszállítás volt és az a hír van, hogy még nagyobb üzemkorlátozások lesznek, ami annak tulajdonítható, hogy Csehszlovákia Magyarországot valóságos elárasztja olcsó gépekkel.

A világ pamuttermése. A világ pamuttermését a legutóbbi amerikai hivatalos közlemény 23,300.000 bálára becsüli. E szerint az elmúlt 9 év alatt az idei pamutévben volt a legnagyobb termés. Az amerikai pamutból rendelkezésre levő készletet 16 millió 800.000 bálára becsülik. Amerika a pamutét, az első négy hónapjában csak 1,818.000 bálára pamutot használt fel, míg a kivitel ugyanezen idő alatt 3,327.000 bálára emelkedett.

Fém- és vasárak. Angol áru 300—400, 80%-os csapágyfém 240, 72% os 200, 50%-os 135, forrasztó-ón 50% os 150, 35%-os 125, lágy ólom 36—37, horgas 42—43, horganylemez 45—50, antimon 60 Lei.

Bőr-árak: Vachee crupon 180—200, Vachee lábastalp 130—140, Vachee nyak 100—110, Vachee hasszél 100—100, anilop I. a 110—120, II. a 100—90, marhabőr 45—55, mastbox 100—60, belföldi borjubar 55—65, külföldi 70—80, chevreaux lakk 115—135, chevreaux 32—36, fekete bőr 240—260, barna bőr 250—280, cseres hasítás 100—100, vikszos hasítás 160—180, talpbélés belföldi 120, külföldi 100—160 Lei.

Valuta-jegyzések.

Kolozsvár, 1925. március 7.

1 dollár	= 202.50—203.50 leu
1 font sterling	= 968.—970
1 svájci frank	= 39.—39.10
1 francia frank	= 10.45—10.50
1 lira	= 8.20—8.25
1 aranyárka	= 48.00—
1 csehi korona	= 5.98—6.02
1 dinár	= 3.20
350—360 magy. k.	= 1.—
350—353 osztr. k.	= 1.—

MULATTATÓ

Üzenet.

Amióta sorsom hozzátok kötött,
Azóta százszor jobban becsüllek;
Kéklő hegyek alján, havasok között
Csöndben élő magyarok, székelyek.

Kicsiny templomok ércnyelvű harangja
Csengő hangon hívogat közétek,
S versenyeztek, hogy hajlékát ki adja,
Vendéglátó magyarok, székelyek.

Falutok csöndes, édes magányában,
Munka és dal közti feltek éltetek,
Lelketek nehéz, fájdalmas harcában
Nem csüggedő magyarok, székelyek.

Bámulom a lelketek akaratát,
Amellyel minden bajt legyőztetek,
Az ő hitet és apáitok házáat
El nem hagyó magyarok, székelyek.

És csodálom szivetek szelidségét,
Bőt elbíró nagy türelmeteket,
Ti, fajotok nemes, hőszékeségét
Megőriző magyarok, székelyek.

Nem féltetek, óh nem, nyugodtan nézem
Léteért vívott nagy küzdelmeteket;
Hogy áldjon meg minden bajban az Isten,
Testvéreim: magyarok, székelyek!

Kolozsvár. Pauer Antal

Jókai Mór külső élete.

Az 1825-iki örömev februáriusának 18-ik napján látott napvilágot Rév-Komáromban a legnagyobb magyar mesemondó, Jókai Mór, mint egyszerű, de jó módú középnemes, református család sarjadéka. Atyja, József ügyvéd és az árvák népszerű közgyámja; édes anyja Mária, a vármegyei előkelőségbe tartozó Paulay családból való szelíd, kedves jó asszony, ki nagy szeretettel,

érdeklődéssel olvasgatta a magyar írók munkáit, hasonlóra buzdítva házuk sűrű vendégeit — a Jókai-ház lévén a város református központja. A „Szombati utcában” áll az egykor nagy hírű református kollégium, lizsta, befásított kertben, nagyon messze ellátzó, aranygombos, csillagos tornyával, melyben akkor vasárnaponként maga a *super intendens* (most püspök) szolgált az Úrnak.

A vendégek valósággal körülrajongták a ház urasszonyát, s meghallgatták kedves, kifogyhatatlan adomáit és az íróktól veit meséit, élvezték elbeszéléseit s jó, házias konyháját, melyet hacsak gyakran ingadozó egészsége engedte, mindig maga látott el.

A kis Jókai tehát, kit oly nagyon vártak és oly végtelen örömmel fogadtak, édes anyjától örökölte a festésre, mesemondásra való hajlamot, a derült, vig kedélyt. Atyjától pedig a sohasem nyugvó munkakedvet... de amelyet gyöngye testáitával nem mindig elgithetett ki. Ez a testi gyengeség vonta el őt akkor a szomszéd Paulay, Závady, Borsányi, Horváth, Nagyváthy fiuktól, kik valamennyien híres lapdázók, kockázók, parittyázók voltak. Ő nem szerette a gyors, heves mozgást, elvonult tehát tőlük... és nyaranta meghúzódva házi vagy szigeti kertjük egy-egy árnyas zugában olvasgatott, furt, faragott, vagy rajzolgatott, míg a zord időszakban nem lehetett őt kivájni apja könyvesházából. Ez az elvonultság félénkké tette annyira, hogy nyolc éves korában a tőlük harmadik szomszédul fekvő kollégiumba se mert elmenni egyedül.

Mint negyedik osztályost Pozsonyba adták őt cserébe német szóra, hol vagyons pékemester házába kerülván... gyermekkori elményei csengenek vissza végtelen élénkséggel, üdeséggel, midőn egyik legtökéletesebb regényében a „Mire megvénülünk”-ben leírja a pék házáat, műhelyét. Megtanulván az idegen nyelvet, hazakerült és otthon végezte be a „latin oskolát”. Azután Pápára ment a főiskolába (7 ik és 8-ik oszt.) és itt szövődött Petőfivel való barátság, itt vetették papírra mindketten legelső zsengeiket, melyekkel

az „Önképző körben“ arattak siker-
reket.

Jogásznak Kecskemétre iratkozott és
a nagy, szinmagyar alföldi városban
testileg is megerősödve „itt lett belőle
— mint a hogyan maga írja — ember,
itt lett belőle magyar író!“ Igaz! Itt írta
a „Zsidó fiu“ című szindarabját, melyet
Petőfi tisztázott, melyet a „Magyar Tud.
Akadémia“ komoly bíráló bizottsága dí-
csérettel tüntetett ki. Megszerezte ké-
sőbb ügyvédi oklevelét is, de csak
egyellen ízben látta hasznát... mert
az egyszer megízlelt siker az iroda
lomhoz vonzotta őt, — és Pestre ke-
rülve, a már neves Petőfi megismertette
az irodalmi körökkel, és szívesen fo-
gadták mindenütt a vonzó külsejű,
kedves hangú, szerény ifjút. Apró
elbeszélései egymás után jelentek meg,
majd első regénye, a „Hétköznapiok“,
huszonegy éves korában (1846), melyen
már meglátszanak az oroszlan körmök.

Ezután gyorsan emelkedik, 1847 ben
már szerkesztő, 1848 dicső március
napjaiban Petőfivel, Vasváryval az ifju-
ság vezérével közbe tartozik, s ugyanakkor
nősült — szülei ellenére — a ragyogó
szépségű, de nálánál idősebb, kiváló
drámai színésznőt, Laborfalvi Rózát
vezetve oltárhoz. Aztán bekövetkeztek
a szabadságharc eseményei, a Windisch-
grätz herceg elől Debrecenbe mene-
kült kormányt Jókai is követte és az
„Esti Lapok“-kal országos hírnévre emel-
kedve, őt is halálra kereste Haynau.
Bujdosott tehát és gyakran veszedelmes
kalandokon esett át míg ő is kegyel-
met kaphatott.

Ujra elővette tehát a tollát, és a
szomorú elnyomatás nemzedékére bal-
zsamként hatottak sűrű egymásutánban
megjelenő elbeszélései, regényei — ami
aranytollal, csodálatos gyorsasággal
írt könyvek az: „Egy magyar ná-
bob“, „Kárpáthy Zoltán“, „Mire meg-
vénülünk“, „Az új földesur“. Valóságos
remekmű mindannyi, melyekre büszkék
lehetnének a legnagyobb nemzetek
legragyogóbb írói is. És a lángszellem
e káprázatos alkotásait szemképrázató
gyorsasággal követték a többi verses,
drámai és elbeszélő művei, melyek
Jókai népszerűségét tetőpontra emel-
ték mind itthon, mind a külföldön,
mely époly gyönyörűséggel olvasta
regényeit angolul, franciául, spanyolul,
olaszul, németül, oroszul, mint honfi-

társai magyarul. Önmagához volt tehát
méltó a magyar nemzet, midőn 1896-
ban országos, de a határokon túl is
nagy és általános visszhangot keltett
lelkesedéssel ünnepelte őt, iróságának
50 ik évfordulóján. És ez ünneplés
egészen a költőnek szólt... A poli-
tikus Jókai népszerű volt ugyan, de
sohasem játszott valódi nagy és irá-
nyító szerepet. Nem is mint államférfi,
hanem mint költő vívta ki nevének a
halhatatlanságot, és azzal, hogy láng-
eszének minden tűzét, nemes szívének
minden szeretetét sokat szenvedett és
szenvedő magyar nemzetének adta
emlékét.

1903-ban adta vissza lelkét Terem-
tőjének!

Földi részeit a hálás nemzet királyi
pompával kísérte nyugvóhelyére!

(Erzsébetváros) *Kirdly Pál.*

Elcsúszt bajtárs emlékezetére.

Északi fensikon,
Messze innen, messze,
Legjobb barátomra
Szállt az örök este.
A vitéz gyerekre,
A bátor harcosra;
Ezüst érmét, szegény,
Nem sokáig hordta.
Elhervadt a virág
Még bimbó korába',
Elesik a bajtárs
Szép, ifjú korába'.
Alig ért virágba
Szép, huszonkét éve,
Már is idegen sír
Lett szomorú vége.
Mint a nyiló virág
Ragyogott a múltba',
Sorozási éve
Volt tizenháromba.
Vitézül harcolt ő,
S örült életének,
Hogy babért arathat
Dicső nemzetének.
De a sors mostoha,
Nem engedte tovább,
Hogy viszont láthassa
Szeretett otthonát.
Szegény, jó szülője
Hiába várja már,
Őt is, levelét is
Elfödte a halál.
Szerető, jó anya,
Törtöld le könnyedet,

Ne sirasd a fiad',
Mert neki könnyebb lett.
Idegen föld sirja
Takarta bús képét,
Te zárd be kebledbe
Örökszép emlékét.

Galiczia Balázs István

A titokzatos fekete láda

Írta: *Mikszáth Kálmán.*

1. Fejezet.

Két jó barát a csatatérre indul.

Kartalyi Péter és Stankovics Döme
igen jó barátok voltak, mikor az 1848
szabadságháború kiütött. Egy duna
melléki kis városkában laktak mind
ketten, melynek lakossága fele részben
rácz és csak fele részben magyar.

Kartalyi Péter kereskedősegéd volt.
Stankovics Döme pedig (mint a nevén
mutatja ráczszármazású) császári had-
nagy. A két daliás fiatal ember rend-
kívül szerette egymást, midőn a moz-
galmas idők egyszerre szétszakítan
készültek az évek óta izmosra fűzőt
barátságot. Az ezred parancsot kapott
az indulásra, Stankovicsnak távoznia
kellett a városból.

Felette bústult az elváláson, midőn
az elindulás előtti napon egyszerre
eszébe jutott Kartalvinak valami.

— Ejh, — mondá — miért ne ma-
radhatnánk mi együtt ezután is?

Stankovics csodálkozó szemeket me-
resztelt rá:

— Hogy hogy? — kérdezé.

— Nagyon egyszerű a dolog. —
felelte Péter — én is teszek egy lépé-
te is teszesz egy lépést s a tovább-
uton már együtt ballaghatunk.

— Nem értem, magyarázd ki ma-
gadati!

— Én beállok katonának, — szölt
kereskedősegéd kigyulladt arccal —
te pedig beállasz magyarnak. Mind
ketten ott küzdünk a nemzeti zászló
alatt, ahova a haza, közös szülő anyánk
hív.

A rácz fiatal ember gondterhesen
nyugasztá fejét tenyerébe, majd izga-
tottan felugrott s a Péter kezébe csapo-
t.

— Igazat mondtál. Ott a helyünk
Menjünk együtt!

Legott hozzáálltak a készülődéshez
Stankovics, mint katona, készen volt
minden percben, de Kartalvinak még
elintézendő ügyei voltak. Jegyese volt
a szép Kovács Veronka, attól még
kellett bucsuzni, aztán egy kis vagy-
kója is van, ezer kemény tallér, amivel
majd önálló üzletet kezdhet, ha meg-
házasodik, ezt az ezer tallért nem
heli magával, mert az nem elköl-
tendő pénz, szegény anyjától örökölt
az gyűjtögette össze egyenkint a szü-

penészes tallérokat fia számára. Hát ezt a pénzt bizony valami jó helyre kell eltenni, hogy megmaradjon s ahol megtalálja, ha az Isten hazaségíti.

Lakott ebben a városban egy Árkádi nevű gazdag ember, aki távoli ágon atyafiságban is vala Kartalyival, s aki egy a háza alatt vájji, erősen megépített pincében tartotta kincseit elégheten és megmozdíthatlan óriási vasládákban.

Ehhez vitte Péter eldugni a maga ezer tallérját. Az megígérte neki, hogy megőrzi becsületesen, s még pecsétet is tett a zacskóra, nehogy azzal gyanúsítsa Péter, ha haza kerül, hogy kamatokra adta ki. Írást természetesen nem csináltak. Ebben az időben még nem volt szokás. Az emberek jobban bíztak egymásban. Egészen meg volt fordítva ez a mai gyanakodó világ. Akkor még az járta, hogy ha Pál adott kölcsön Péternek száz forintot, hát egy írást is csatolt mellé, melyben ez állt körülbelül: „Ezennel elösmérem, hogy Péternek száz forintot adtam kölcsön, minek hitelül nehogy én vagy utódaim többet követeljenek rajta, kiadtam ezen hitelen aláírással és pecsételéssel ellátott iratot.” És a pénz is, az iratot is, az adós tette szobrára. A kölcsönadó jóakarólag még arra is figyelmeztette: „Aztán jól vigyázzon ám arra az írásra, mert ha találja az ur veszíteni, akkor ne vegyen egy árva garast sem tartozik visszaadni.” És ez a tenyegetés használ is mindenkor: az adósok a határidőre mindenkor megfizetik, visszahozzák az írást és a pénzt.

Hanem, hogy ebben az időben is voltak gazemberek, arra eleven példa éppen Árkádi uram.

Mikor két év múlva lezajlott a szabadságharc s Kartalyi visszatért barátával (ki kapitány lett a magyar táborban) Árkádi eltagadta az ezer tallért. — Nem emlékszem rá, — mondá nekem te semmi pénzt sem adtál. Hiába akarta észébe juttatni, minden kölködés haszталan volt, a ravasz zsubamba képet vágott, ő nem tud miről semmit s azzal fenyegette Péter, hogy ha nem tágít badar rögtönkéjével, földadja őt az üldöző és szimatoló zsandároknak, kik elfogják s a forradalmárt besorozzák az osztrák hadseregbe.

Kartalyi kétségbeesett. Most már vége az összes élettérveinek! Előlről kell kezdenie mindent, boldogságát is föl kell adnia ez a csapás örökre. Kovács Veronának, aki hűségesen várta a háború végéig, nem veheti el feleségül, mert a szerelemhez éléskamra is kell. Sem kereskedési nem kezdhet a maga kezére. A következő fejezetben kiderül: Mit ép jut kelepcebe a gonosz Árkádi?

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek:

1. Ma két krassószörénymegyét magyar telepes testvérünkötől 200—200 L.-t kaptunk ezzel a levéllel: „A föld-reform miatt tán mi vagyunk ma a legszegényebbek, de mégis arra kérjük a Tek. kiadóhivatelt, hogy lapjára fogadjon el tőlünk évi 100—100 L.-et nagyobb előfizetési díjat, s szívekedjék e kicsiségét azok díjának kipótlására felhasználni, akik a lapot elfogadták s nem fizettek, amint nálunk is megtörtént. A Magyar Nép olyan kedves nekünk, a magyar népnek olyan megfizethetetlen barátja, hogy inkább a betévőt is megvonnánk magunktól, sem hogy hátrányba maradjunk. Az Isten tartsa meg és áldja meg magukat! ... Amikor e váratlan és drága adományt mély megilletődéssel nyilvánosan megköszönjük, ennek kapcsán azt izenjük kedves olvasóinknak, hogy mi a Magyar Nép előfizetési árát azért állapítottuk meg csak évi 100 L.-ben, hogy minél többen, még a legszegényebbek is előfizetők lehessenek. A tehetősebbektől, gazdagabbaktól azonban felülfizetéseket, ha nem is kérünk, de köszönettel és szívesen elfogadjunk s ezután mindenszámban nyilvánosan nyugtázzunk. Az így nyert segítséget arra a régi tervünkre használnánk fel, hogy lapunkat 16 oldalra kibővítsük, benne több képet hozhassunk, s mégis csak a régi 100 L.-es áron adhassuk.

2. Mivel előfizetőink száma az újévben eddig már több mint 3000-el emelkedett, természetes, hogy ennyel példánnyal többet tartalékba nem nyomathattunk, s így új előfizetőinket mindig csak a rendelés után következő lapszámtól kezdődőleg szolgálhatjuk ki, aminek szíves és megértő tudomásulvételét kérjük.

3. Ismételten nagyon kérjük kedves olvasóinkat, hogy leveleikben és pénzesutalványaikon mindig és fölfőtlenül tüntessék föl a küldött pénz pontos rendeltetését részletezve, hasonlóan a törzskönyvi számukat is, mert ezzel munkánkat gyorsabbá teszik és megkönnyítik, míg ellenkező esetben alig vagyunk képesek elintézni a napi postát.

4. Mivel kinnlevő hátrálékaink igen nagyok, s megakadályozzák kis lapunk terbe vett legnagyobbítását és képekké váló szebbé tételét, bátrak leszünk minden hátrálékos előfizetőnket levélben megkeresni aziránt, hogy az elmaradt előfizetési díjakat beküldeni szí-

veskedjenek. Tájékoztatóul közöljük, hogy e kiküldendő felhívásunkban a fizetendő összeget mindenkinél a lejárat napjától 1925. XII. 31-ig számítjuk.

V. E. Temesvár, D. E. Temesvár, K. Zs. Barót, N. J. Koronka, K. K. Deményháza, P. A. Mezőcsávás, Sz. I. Olthévíz, K. S. Mészótfalu, Sz. I. Magyarremete, T. F. Alsóhomoród, L. J. Szentgyházásfalva, Cs. gépészmérnök Románboksán, Karitász—Szatmár, S. A. Villágos, Cs. J. Székelyudvarhely, Sz. M. Datk, F. I. Mezőbodon, K. M. Bürkös, N. J. Kolozsvár, W. B. Petroszény, M. S. Nagyvárad, T. F. Szaniszló, Dr. D. I. Kézdivásárhely, A. G. Lövéte, F. J. Torda, K. G. Hadikfalva, P. D.-né Mezőcsávás, I. B. Anyagos, Sz. I. Csikszentimre, K. S. Poklostelek, B. I. Kálnok, M. J. Krasznabélték, Taub Tözsde—Nagykaroly, V. J. Tekerőpatak, N. Gy. Magyarpecsán, S. V. Flátfalva, O. F. Kozmás, F. M. Zalán, M. nővérek Felsőbánya, H. F. Erőindszent, L. L. Rákod, V. L. Csúcsa, S. D. Szentdemeter, B. J. Csikmenaság, H. J. Valkány, M. G. Szókefalva, N. D. Szentlényfalva, V. L. Krasznaszentmiklós, O. Gy. Csókfalva, Fogy. Szóveik. Kibéd, H. S. Újös, N. K. Erdengeleg, I. J. Karczfalva, Cs. J. Kézdimárkosfalva, O. L. Kászontimpér, St. L. Dormenestli, F. A. Hlrip, T. E. Sztrilszentgyörgy, R. F. Micske, M. M. Tornya, F. J. Zilah, T. I. Fehéregyháza, L. L. Zsögöd, H. L. Fácásd, S. S. Gálospetrli, Str. és B. Kovászna.

Itt felsorol ak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, halánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

B. L. Máramarosziget. Lapjainkat támogató kedves hirdetésért fogadják hálás köszönetünket annak a becsülettel és önzetlen kulturmunkánk nevében, melyet egyenlő lélekkel szolgálunk. Öszinte üdvözlét. O. S. Szamoskrassó. Megrázó cikk főszerkesztéséről, kivánsága szerint és külön-külön bevezetve 1924. IV. 1-től 1925. III. 1-ig hátrálék 850 L. a helyzet javulásának reményében köszönet, és üdvözléssel. B. 7368. sz. Bájyon. A. 100 L. bejött, rendben 1926. I. 1-ig. K. J. Erőmhályfalva. Új előfizetőért köszönet, naptár elküldve, pénz lehetőleg minél előbb kérjük. Üdvözlét. D. F. Kézdimárkosfalva. Naptár elküldve XI. 21-én és III. 3-án, előbbi valahol kárunkra elkallódott, köszönet és üdvözlét. M. J. Jerszeg. Kajszin, ringló, ősz barackmagot kereskedésekben nem árulnak, azt kiki összegyűjti szükséglete arányában éres idején. Dínyemag csaknem minden magkereskedésben kapható, (Gergely utóda, Bréver, Hann és Társa Kolozsvár, Mezőgazdák Arad stb.) Almat, körtét dugványról nem szaporítottunk. Ötványt I. oszt. minőségben kaphat Ambrosi, Fischer és Társa cégnél Nagyenyeden. K. J. Márkod. Új előfizetőért köszönet, kis jutalmunk elküldve, pénz bejött, rendben 1926. I. 1-ig. B. aletnék Mocs. 1924. I. 1-től 1925. XII. 31-ig 190 L., öszinte üdvözlétünk. G. J. Sorostély. A kérdéses példányokat a lap megismertetése céljából szíveskedjék ismerőssel közölt szétosztani, köszönet és üdvözlét. A. K. Mikszásza. Klüntető meleg soralért, új előfizetőért hálás köszönet, megmaradt naptárak visszaküldhetők, másik kérdésére legközelebb, öszinte üdvözlétünk. Ö. T. Lázári. A címekért köszönet, másik ajánlata meglepett, épp' az ellenkezőjére került eddig mindenki, vagyis, hogy a néplap jellegét soha föl ne adjuk, mert lapunk igazi kultur-hivatást csak ebben az alakjában teljesíthet, egyébránt szívesen veszünk minden ilyen hozzászólást. F. Gy. Kisháza. Testvér! érzéssel, örömmel küldjük meg egy évre tiszteletpéldányunkat, fogadja szívesen. Dr. D. B. Marosvásárhely. Cikket örömmel és köszönettel vetjük, a jó hírdőrimet hozott gondjaink közé, további jóindulatát kér-

jük őszinte tisztelettel. *A. L. Póka.* Tévedés javítva, a 450 L. bejött, üdvözlötünk. *S. M. Geucs.* Derék, ügyes emberek, cikket közölni fogjuk, a 90 L. bejött, rendben 1926. I. 1-ig, üdvözlöt. *Dr. V. M. Székelyhid.* Kiadóhivatal rendelkezéséről soha értesítést nem kapott, a 200 L. bejött, ezuttal mindent rendeztünk, őszintén üdvözljük sorainkban. *Sz. J. Péterlaka.* Címe jó, a lap valahol utközbén hanyódoit el, a hiányzó számokat azonnal pótoituk. *Gy. G. Nagykászon.* P. A.-t és B. J. I.-t szives értesítése alapján bevezettük, halás köszönet. *Cz. K. Kisjenő.* A 90 L. bejött, kérjük lapunk terjesztését és támogatását, őszinte üdvözlöt. *ösv. N. K-né Tóhá.* Leikes, szép soral nekünk is buzdításul szolgáltak, cikkek főszerkesztőnél, őszinte tiszteletünk és üdvözlötünk. *S. S. Kísbács.* Mindig örömmel fogadjuk igazi gyakorlati érzékre valló és lelkes írásait, üdvözlöt. *K. B. Nagykároly.* A naptárt X. 24-én kiküldtük, előbbi kérdésére annak idején szerkesztői üzenetben válaszoltunk ajánlva Nagy József brassói céget s így szemrehányás a multa nem érhet. A képből elég sok van s ezért úgy véljük, hogy 200 L.-el illő árat ad érte; őszinte üdvözlöt. *R. M. Kászonaltiz.* Köszönettel vettük, átadva főszerkesztőnek, őszinte üdvözlötünk. *D. E. Kísgalambfalva.* Pénz bejött, naptár III. 3-án másodszor kiküldve, őszinte köszönet és üdvözlöt. *K. J. Zabola.* A pénz beérkezett, 2 naptár visszajött, üdvözlöt. *L. M. Tibenl—Isteneig.* Természetesen a legnagyobb örömmel vettük levelet, fogadjá testvéri kézzorításunkat szép soraiért, könyv elküldve, szívből üdvözljük. *H. P. Babsa.* Az 50 L. bejött, rendben 1925. I. 1-ig, üdvözlöt. *Gy. G. Torda.* Lejárt 1924. VII. 1-én. hatrálek 1925. XII. 31-ig 150 L., kérdésére a legközelebbi számban, üdvözlöt. *T. J. Bihardószeg.* Címe rendben van, lap innen rendszeren megy, nem tudhatják, hogy hol és mi történik vele. *Sch. F. Görgényzentimre.* Örömmel üdvözljük ismét sorainkban, lelkes, szép levele nagy elégtételünkre szolgált, szívből üdvözljük. *G. M. Arapatak.* Még egy hónapig 21 példány megy felelőssége nélkül, ha addig sem kerül új előfizető — akkor intézkedni fogunk, köszönet és üdvözlöt. *B. B. K. Hidvég.* Mindkét naptárt elküldtük XII. 20-án, előfizetés lejárt mindkettőnél 1925. I. 1-én, üdvözlöt. *F. A. Kapnikbánya.* Naptár és hiányzó számok kiküldve, a 130 L. beérkezett, üdvözlöt. *M. Gy. Felsődetrethem-telep.* Válaszát örömmel vettük, naptár megy, hatrálek 1924-ről 50 L., üdvözlöt.

Ingyen kapja meg idei naptárunkat, ha egy új előfizetőt szerez.

Bármilyen viszketettségét

és sömörös bőrbaját a test bármely részén, arcon, fejen, kezen, lábakon is megszüntet a

Dr. Biró-féle Antirazol Pasta

Teljesen ártalmatlan. Ne fogadjon el mást!

1 tégely ára 30 lei.

Postán 3 tégelyt 100 lelért küldünk bérmentve.

Főraktár: Dr. BIRÓ GYÓGYSZENTÁR CLUJ, valamint minden vidéki gyógyszerárban is kapható.

A LEGIZLÉSESEBB NYOMTATVÁNYOK A „MINERVA” KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETÉBEN KÉSZÜLNEK. CLUJ, STR. BARON L. POP. 5

Apróhirdetések.

Az állami elemi *népoktatás törvénye* magyar szövegben kapható a Minerva R. t.-nél, Cluj—Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5. szám. Egy füzet ára helyben 40, utánvéttel 45 Lei.

Virággalánták, veteménypalánták, virággumiók, bokorrózsák, cserépvirágok, sokféle ujdonságról szóló növényárjegyzékeket 3 Lei bélyeg ellenében megküldöm. Gáspár István műkertész. Hoghiz—Oltéhvíz, Nagy-küküllő m.

Családi okok miatt sürgősen eladó egy 60 holdas birtok, kitünő szántó-föld, az egész következőkép terül el: Egy ősi kuria 5 hold kert közepén gyümölcsösrel, kitünő cukorrépa- és dohány termő földjével, 3 hold szőlőnek való hely gyümölcsösrel. 2 és fél hold kaszálóval. Ezek a falu közepén a legszebb helyen vannak. Vasut állomástól 1 és fél kilométer. Ettől három kilométerre a tanya, 50 hold I. osztályu prima földek, lucernások, kitünő dinya-termő helyek. Cseréppel fedett új lakások, nagy istállók, dohányszárító-szín és mind új melléképületek. Ára egymilliókettőszázezer lei. Cím a kiadóhivatalban.

Megvételre keresek kivételre alkalmas fajalmákat: kalvill, remett, parmen, batul, jonathan, sóvári, racissi, londoni pepin stb. minőségben 1—2 waggon mennyiségben, lehet egymáshoz közel fekvő különálló községekben is. Ajánlatot kér Lázár Kálmán, Baia de Cris—Körösbánya, Hunyad megye.

Cipészek szaklapja megrendelhető Babos Károlyndl, Cluj—Kolozsvár, Str. Pala 87.

VETŐMAGVAK

Legmegbízhatóbb beszerzési forrása

MEZŐGAZDÁK

KERESKEDELMI

RÉSZV.-TÁRS.

A R A D

Gazdasági magvak. Konyhakerti magvak. Takarmányrépa magvak. Fűmagvak. Virággmagvak nagyban, kimérve és szines tasakokban Árjegyzék ingyen.

HÖNIG FRIDYES ARD

Románia legrégebb és legnagyobb HARANGÖNTŐ DÉJ

Alapítottatott 1840-ben.

Ajánlja saját találmányú szabadalmaztatott HARANGJAIT

a hangok előre való meghatározására. Vas harangszerelevényeket és vas harangállványokat. Nemes anyag, nemes művészet.

Ha akar Ön prima, garantált, fogymentes, földgázzal égetett

cserépet

ugy forduljon bizalommal a

„HERCULES

cserép- és téglagyárhoz

Dicsőszentmártonban.

Pekri Géza

földgázüzemi téglá és cserépet

Dicsőszentmárton.

Ajánlja garantált prima minőségű égetett tető cserép, fali téglá, kütégla, különböző alaku padlásburkoló téglástb. gyártmányait bármely mennyiségben.

Telefon :

Iroda : 44.

Gyár :

A szerkesztésért felel: GYALLAY DOMOKOS.

A kiadásért felel: PEYRES KÁLMÁN kiadóhivatali igazgató.